

656/1967

Given i Helsingfors den 29 december 1967.

Lag om rätt till arbetstagares uppfinningar.

I enlighet med Riksdagens beslut stadgas:

1 §.

Beträffande uppfinning, som gjorts av person i annans tjänst, arbetstagare, och som är patenterbar i Finland, gäller vad i denna lag stadgas. Lagen äger motsvarande tillämpning jämväl på person i offentligträttsligt tjänsteförhållande.

Lärare och forskare vid universitet, annan högskola eller motsvarande vetenskaplig undervisningsanstalt skola icke i denna egenskap anses såsom arbetstagare enligt denna lag. Lagen äger dock tillämpning på sådan lärare vid militär undervisningsanstalt, som är innehavare av tjänst eller befattning inom försvarsväsendet.

Denna lag gäller ej den som med stöd av värnpliktslagen är i försvarsmaktens tjänst.

2 §.

Stadgandena i denna lag skola lända till efterrättelse, försåvitt annat ej avtalats eller kan anses framgå av anställningen eller av andra omständigheter. Avtalsvillkor, som strider mot 7 § 1 mom., 8 § 2 mom. och 9 §, är dock ogiltigt.

3 §.

Arbetstagare har till sin uppfinning samma rätt som annan uppfinnare, om ej annat följer av stadgandena i denna eller annan lag.

4 §.

Har en uppfinning tillkommit såsom resultat av arbetstagarens verksamhet för att fullgöra honom åvilande arbetsuppgifter eller väsentligen genom utnyttjande av erfarenheter i arbetsgivarens rörelse eller inrättning, äger arbetsgivaren, om uppfinningens utnyttjande faller inom hans verksamhetsområde, rätt att helt eller delvis förvärva rätten till uppfinningen. Utgör uppfinningen resultat av en i tjänsten förelagd, närmare angiven uppgift, äger arbetsgivaren sådan rätt även om uppfinningens utnyttjande icke faller inom hans verksamhetsområde.

Är fråga om uppfinning, vars utnyttjande faller inom arbetsgivarens verksamhetsområde, men som tillkommit i annat samband med anställningen än i 1 mom. avses, äger arbetsgivaren förvärva rätt att utöva uppfinningen.

Önskar arbetsgivaren till i 2 mom. avsedd uppfinning förvärva en mera omfattande rätt, än vad där sägs, eller rätt till uppfinning, som tillkommit utan samband med anställningen, men vars utnyttjande dock faller inom arbetsgivarens verksamhetsområde, har arbetsgivaren företrädesrätt att förvärva sagda rätt genom att därom överenskomma med arbetstagaren.

5 §.

Gör arbetstagare uppfinning, som avses i 4 §, skall han utan dröjsmål skriftligen underrätta arbetsgivaren därom och samtidigt ange uppfinningens innebörd så, att arbetsgivaren på grundval därav kan förstå uppfinningen, samt tillika meddela i hurudant samband med anställningen han anser att uppfinningen tillkommit.

6 §.

Arbetsgivare, som vill förvärva honom enligt 4 § 1 eller 2 mom. tillkommande rätt till uppfinning, skall senast inom fyra månader från det arbetsgivaren mottog i 5 § avsedd underrättelse skriftligen meddela arbetstagaren, att han övertager viss rätt till uppfinningen. Inom samma tid skall arbetsgivaren även göra bruk av honom enligt 4 § 3 mom. tillkommande företrädesrätt.

Innan fyra månader förflutit från det meddelande enligt 5 § mottagits, äger arbetstagaren ej utan arbetsgivarens skriftliga samtycke förfoga över uppfinning, som avses i 4 §, eller yppa något så, att därav kan följa uppfinningens offentliggörande eller utnyttjande för annans räkning. Arbetstagaren är dock berättigad att, sedan underrättelse skett enligt 5 §, söka patent på uppfinningen i Finland, men det åligger honom i sådant fall att inom en vecka från det ansökningen ingavs till patentmyndigheten, skriftligen underrätta arbetsgivaren därom.

7 §.

Förvärvar arbetsgivare enligt 4 § eller på annan grund rätt till uppfinning som arbetstagare gjort, är arbetstagaren, även om annat avtalats före uppfinningens tillkomst, berättigad att för denna av arbetsgivaren erhålla skälig ersättning.

Vid ersättningens bestämmande skall särskild hänsyn tagas till uppfinningens värde och till omfattningen av den rätt arbetsgivaren förvärvat samt till arbetstagarens anställningsvillkor ävensom den betydelse i Övrigt anställningen må ha haft för uppfinningens tillkomst.

Har talan om utfående av ersättning icke väckts inom fem år från det arbetsgivaren meddelat, att han övertager rätt till uppfinningen, vare rätten till talan förverkad. Har patent på uppfinningen sökts, må talan dock alltid väckas inom ett år från det patent blivit meddelat.

8 §.

Har patent sökts inom sex månader efter anställningens upphörande på sådan uppfinning, varpå stadgandena i 4 § skulle tillämpas, om uppfinningen tillkommit medan anställningen varade, skall uppfinningen anses gjord under anställningen, såframt uppfinnaren icke anför sannolika skäl för att den tillkommit efter det anställningen upphört.

Överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetstagare, som inskränker den sistnämndes rätt att förfoga över uppfinning, vilken göres mer än ett år efter anställningens upphörande, är ogiltig.

9 §.

Utan hinder av vad genom dom eller avtal blivit bestämt om ersättning enligt 7 §, må rätten annorlunda förordna därom, såframt väsentligen ändrade förhållanden påkalla det. Arbetstagare må dock icke förpliktas att återbära redan erlagd ersättning.

Är tillämpning av villkor, som upptagits i avtal rörande rätten till arbetstagares uppfinning, uppenbarligen stridande mot god sed eller eljest otillbörlig, må ock sådant villkor jämkas eller lämnas utan avseende.

10 §.

Den som till följd av stadgandena i denna lag vinner kännedom om uppfinning må ej utnyttja vad han sålunda erfarit eller utan laga skäl yppa något därom.

11 §.

För avgivande av utlåtanden i frågor, som avse tillämpning av denna lag, inrättas en uppfinningsnämnd bestående av ordförande och sex ledamöter.

Sådant utlåtande må inhämtas av arbetsgivare och arbetstagare, så ock av domstol när tvisten hänskjutits till dess avgörande. Samma rätt tillkommer även patent- och registerstyrelsen, när denna behandlar ansökan om patent på uppfinningen.

Ordföranden och två ledamöter utnämnas av statsrådet för viss tid bland personer, som icke kunna anses företräda arbetsgivar- eller arbetstagarintressen. Ordföranden och en av de nämnda ledamöterna, vilken tillika tjänstgör såsom viceordförande, skola ha avlagt för domartjänst erforderlig examen och vara förtrogna med domarvärv. Den andra ledamoten skall vara tekniskt utbildad samt äga insikt i patentfrågor.

De övriga ledamöterna, vilka skola vara förtrogna med arbetsförhållanden och av vilka två företräda arbetsgivar- och två arbetstagar- sidan, utnämnas av statsrådet för två år i sänder på förslag av vederbörande organisationer.

För varje ledamot i nämnden utnämner statsrådet en suppleant, som uppfyller de för ledamoten stadgade behörighetsvillkoren.

Kostnaderna för nämndens verksamhet bestridas av allmänna medel. Närmare föreskrifter angående nämnden och dess verksamhet meddelas av statsrådet.

12 §.

Twistemål angående arbetsgivare eller arbetstagare tillkommande rätt enligt denna lag handlägges av Helsingfors rådstuvurätt Härvid skola stadgandena angående rättegången i patentmål i tillämpliga delar iakttas.

13 §.

Närmare bestämmelser om tillämpningen av denna lag utfärdas genom förordning.

14 §.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1968.

Denna lag äger icke tillämpning på uppfinningar, som tillkommit före den 1.1.1968.

Helsingfors den 29 december 1967.

Republikens President

Urho Kekkonen.

Handels- och industriminister

Olavi Solonen.